

МАРШАЛ ЗА ЗАГАЛЬНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ МОЛОДІ

Рочестер, Н. Й., 21 вересня. — Склавши рано присягу при обійнятті становища секретаря оборони у Вашингтоні, Джордж К. Маршал негайно приїхав літаком до Рочестера, щоб узяти участь в обіді в честь Конгрисмена Джеймса А. Вадсворта, який після першої світової війни у 1920 році випрацював законопроект для загального вишколу молоді. Він був тоді федеральним сенатором з Республіканської партії. Після 12 років сенаторства він був обраний членом палати представників і тут витривав 18 років. Він має незабаром залишити прилюдне життя. Ген. Маршал приїждив на плин Вадсворта і заявив, що, коли б цей плин був переведений в життя, тоді Гітлер не був би відважився запуститися в другу світову війну, а з цим не було б тепер загрози світового конфлікту.

ПАЛАТА ЗЛАГІДНИЛА ЗА БОРОНУ ЕКСПОРТІВ ДО РОСІЇ

Вашингтон. — На домагання през. Трумана палата репрезентів злагіднила постанову в законопроекті про видатки на оборону, в якій говориться, що Америка не дасть фінансової допомоги таким державам, які висилають критичні товари до підсоветських країн. Проект постанови, щоб про таку заборону рішала Крайня Рада Безбезпеки.

НАПІСЛИ МАНГАН НА Я- ПОНСЬКИХ ОСТРОВАХ

Нью Йорк. — На острові Рюкю, що належить Японії, японська поліція, починаючи від лейтенантів у долину, на те, щоб йому не перешкоджали в „бизнесі“ і ці подарунки коштували йому річно по \$468,000. Загалом, як він каже, треба було видати річно на всі ці відкупні платежі одного мільйона доларів. Діючий посади міста, Вінсент Імперієрі, довідавшись про призначення Гросса, заповів, що він хоче віддати Гросса в тюрму, щоб довідатися дещо ближче про цю справу. У книжках не записував Гросс видатків за ім'ям, тільки писав загальною: „на законні відатки“, „на охорону“, „на приношення“ (тобто на арештованих) і т. п.

ПРИЗНАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ДЛЯ КОНГРЕСУ

На підставі порозуміння між провідниками Конгресу, конгресові наради не будуть перервані, а тільки буде заведена перерва. Це зроблено на те, щоб можна було скликати Конгрес кожної хвилини, коли б зайшла потреба. Вакації мають розпочатися в суботу 23 вересня і мають тривати до 27 листопада, тобто двадцять днів після осінніх виборів до Конгресу. Щойно в січні 1951 р. має початися 82 сесія Конгресу. Закри Конгрес роз'їдеться на вакації, мусить викінчити деякі дуже важливі законопроекти. Передбачають, що президент покладе вето проти билу для контролю комуністів і тому Конгресу приготуваний негайно переглядати вето президента. Так само має бути ухвалений тимчасовий податковий закон для покриття воєнних витратів в Кореї у висоті п'яти білліонів доларів. Президент висловив призначення теперішньому Конгресові за його роботу у листі до демократичної сесійної конференції в Лінколіні, який переслав сенатор Лукас. При цій нагоді Лукас сказав від себе, що „президент висловлює переконання, що ми виконали дуже добру роботу тим, що наладнали пильні проблеми, які були перед нами“.

ПІДГОТОВА ДО СУВОРОЇ ФІНАНСОВОЇ КОНТРОЛІ

Ледви минув тиждень після розпорядку про обмеження кредитів при сплатах на рати різних предметів домашнього господарства, а вже Рада Федеральної Резерви прийшла до висновку, що ці обмеження

В АМЕРИЦІ

● Можна привозити до Америки японські діаманти, які вийшли з ладу за американських воєнних в Японії. Досі була заборона, яку тепер знісено.
● Періодичні робітники дістали наказ вивантажувати сателітські товари, привезені до американських портів. Приказ видав голова морської юніти на поручення секретаря праці Моріса Товбіна.
● Першим рекрутом арештованим за нествараження до війська, є Клеренс Вайт з Нью Йорку. Він працює як портовий робітник. Еф Бі Ай пошукує ще за 12 іншими „дезертирами“.
● Понів затишя соння буде в найбільшій поведілці. Гейден Планетарій запрошує публіку оглядати її в горді через спеціальний телескоп від год. 8,30 вечером до год. 10,15 вночі.

ЗАПРИСЯЖЕННЯ ГЕН. ДЖОРДЖА С. МАРШАЛА на пост секретаря оборони Злучених Держав відбулося в четвер в Вашингтоні. Від ліва: Філікс Е. Ларкін, генеральний радник департаменту оборони, проводить присягу; заступник секретаря оборони Стівен Ірві; ген. Маршал та майор Дж. Джордж, його ад'ютант, що держить Біблію.

АСАМБЛЕЯ О.Н. ПРИЙНЯЛА НА ПОРЯДОК НАРАД ПРОПОЗИЦІЇ АЧЕСОНА

Лейк Соксес, 22. вересня. — Загальний Комітет Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй прийняв вчора, без советського спротиву, і поставив на порядок нарад Асамблеї історичні пропозиції державного секретаря Діна Ачесона, що очолює американську делегацію, щодо безпосередньої акції Генеральної Асамблеї на випадок агресії. Досі ці справи належали до Ради Безпечення, в якій Совети мають право спротиву. Комітет одночасно прийняв теж советську пропозицію щодо редукції зброєвої та заборони атомової зброї, яка вже була раніше на порядку нарад Асамблеї та яку відкинуто з огляду на її односторонність. Тому, що советська опозиція в Загальному Комітеті Асамблеї, до якої належить встановлення порядку нарад, була відносно мала, Комітет надісподівано швидко виконав своє завдання, приймаючи на порядок нарад 69 справ з всіх 73 зголошених. Цим разом советський представник виступив „тільки“ проти постановлення на порядок нарад загрозиження Греції з півночі, дипломатичних стосунків з Іспанією, репатріації воєнно-полонених зі Советського Союзу та нехтування людських прав в сателітських країнах. — Пропозиції Ачесона прийнято без дискусії і поставлено на порядок як „Об'єднану акцію в користь миру“.

ЗНОВУ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОВСТАННЯ В УКРАЇНІ

Українські європейські газети подають за чужими часописами та пресовими агентствами цілий ряд нових повідомлень про повстання та заворушення в Україні. Австрійська газета „Зальцбургер Нахріхтен“ повідомила, що „в околицях Проскурова і в багатьох колгоспах в околиці Вінниці вибухли заворушення, пов'язані з розгромом збіжжєвих транспортів та явним спротивом владі“. Виступу цю почула редакція німецького часопису „Райн-Некар Цайтунг“ з радіостанції Київ. В советському повідомленні в дельшому сказано, що „ворожі державні бандити намагалися після цього агітувати колгоспників проти планованого злучення менших колгоспів у великі колективні комбінати та до грабунку соціалістичного добра“. При цьому поранено багато „вірних советській владі“. Щойно після прибуття „органів безпеки пошастило опанувати положення“ — кажеється в повідомленні.
Агентство „Юнайтед Пресс“ в європейському виданні з 17 вересня п. р. подало з Гайдельбергу таке повідомлення: „З радіоповідомлень, що їх передають українські радіовислани в Київ, Проскурів, Вінниця і

АВСТРАЛІЯ ДОМА- ГАЄТЬСЯ ВІДКРИТТЯ ЗАЛІЗНОЇ ЗАСЛОНИ

Лейк Соксес, 22. вересня. — Австралійський представник в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, міністер закордонних справ Персі С. Спендер, вчора дуже гостро осуджував советську агресію та домагався усунення залізної заслони, як однієї з передумов до міжнародного замирення. П. С. Спендер недвозначно робив Советів відповідальними за всі теперішні міжнародно-політичні комплікації, заповідаючи, що як довго Совети не змінять свого становища, вільні нації мусять „продовжувати своє змагання до миру на більш реалістичній базі“. Він твердив, що советське відношення до зовнішнього світу характеризується теж фактом повного поновлення і закріплення самих підсоветських народів.

СОВЕТСЬКІ ДЕЛЕГАТИ ВІД- МОВЛЯЮТЬСЯ ВІШАНУВА- ТИ ПОЛЯГЛИХ В КОРЕЇ

Лейк Соксес, 22. вересня. — Делегати Советського Союзу, Польщі, Чехословаччини, підсоветської України, і Білорусі заширилися вчора сидючи на своїх місцях, як всі інші делегати встали, щоб вшанувати поляглих за справу миру в Кореї воїнів Об'єднаних Націй. Пропозицію на вшанування поляглих видігнув представник Гватемали і її прийнято оплесками.

СОВЕТСЬКІ ДЕЛЕГАТИ ВИЙШЛИ З ОБІДУ ПІДЧАС ПРОМОВИ ГУБ. ДЮІ

Нью Йорк, 21 вересня. — Советський міністер закордонних справ залишив обід у готелі Валдорф Асторія, розлучений на промову губернатора стеїту Нью Йорк, Тома Е. Дюї. Обід був виданий містом Нью Йорк на честь делегатів Об'єднаних Націй. Губ. Дюї почав читати наперед приготувану промову, в якій затримався відношення Советів до інших націй. Він дійшов до місця, в якому сказав: „Було б глупістю легковажити жорстокий факт, що ніде в світі не може спати безпечно людина в такому часі, коли Советський Союз запропонує п'ятнадцять мільйонів людей на невільничі роботи серед таких умов, які на ділі є смертельними муками“. Саме в тому місці промови Андрій Вилінський, а за ним Яків Малік без одного слова обидвох вийшли з обідної зали. Вилінський сидів між ген. секретарем Тригве Лі і британським делегатом Об'єднаних Націй Гледвіном Джеб, а Малік сидів між Гледвіном і американцем Барнардом Барук. Перед виходом оба советські делегати були в добрім настрої і розмовляли весело. Велика зала, заповнена учерть 1,500 гостями, затихла, коли вони почали виходити. Губ. Дюї вернувся на ліво і спокійно очима слідував за відходячими советськими делегатами. Коли вони дійшли до дверей, Дюї зазначив: „Це є для мене призначення, коли виходять з зали, які підготували змову на знищення світу“. Гості привітали замітку Дюї оплесками.
Дюї є титулярним головою Республіканської партії. У своїй промові він підтримував ставлення теперішнього американського уряду в справі „поліційного патрулювання“ світу, про яке говорив попереднього дня секретар стеїту Дін Ачесон в ОН. Дюї сказав, що таке становище підтримує „об'єднана Америка“. Після виходу советських делегатів промовляли ще інші гості, між ними сен. Кабот Лодж, який заступав дел. Варена Остина. Він теж приєднався до погляду про об'єднання американців в згаданій справі. Після обіду деякі гості говорили приватно, що критика губ. Дюї не була на місці, бо такі промови належать до ОН.

ЗБИЛЬШУЄТЬСЯ ЗАГРОЗА СОВЕТСЬКОЇ АГРЕСІЇ В НІМЕЧЧИНІ

Франкфурт, 22. вересня. — Після вчорашніх випадків в Берліні, як советські війська намагалися захопити шматок контролюваної британцями території і були відперті під загрозою вжиття зброї, в цілій Німеччині сильно збільшилася загроза советської агресії, безпосередньої або посередньої. В додатку, советський командант Берліна звернувся тепер окремим листом до західних командантів, домагаючись відкриття західних секторів міста для комуністичних демонстрацій, у зв'язку з виборами, що мають відбутися в советському секторі в дні 15-го жовтня. В міжчасі, американський високі комісар Джан Дж. Мек Клоу вернувся з наради міністрів закордонних справ в Нью Йорку, на яких федеральний

ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП АЛІАНТІВ В КОРЕЇ УСПІШНО ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

ЧЕРВОНІ ПОЛІТРУКИ ВТІКАЮТЬ З ОБЛОЖЕНОГО СЕУЛУ. АЛІАНТИ ЗДОБУЛИ ТЕРЕН ТА ЗАВДАЛИ ВОРОГОВІ ВЕЛИКИХ ВТРАТ НА ВСІХ ФРОНТАХ

Токіо, 22. вересня. — Американські і союзні війська в Кореї успішно продовжують на всіх фронтах свій генеральний наступ за визволення цієї країни від комуністичного наїзника. В Сеул, старинній столиці країни, з'єднання американської морської піхоти, що тиждень тому висадилися на західному побережжі в глибокому заплілі ворога, увійшли до міста, здобули важливі стратегічні височини в житлових районах столиці та крок за кроком посуваються далі, натрапляючи на запеклий спротив ворога. Тоді, як війська, що наступують з північного заходу, стоять вже около дві милі в межах самого міста, інші з'єднання з південного заходу здобувають крок за кроком важкий терен, маючи перед собою ще переправу через ріку Хан. Протягом вчорашнього дня вони здобули передмістя Йонгдунгіпо, через яке переходить залізниця з півдня до столиці. Спроба ворожого протинаступу, піддержуваного около десятком танками, була відбита з великими втратами для ворога. Аліантський переступ довкола Сеула щораз більше затіснюється, а в непотверджених повідомленнях — стверджується, що комуністичні військові і політичні провідники вже залишили обложене місто, втікаючи в „невідомому напрямку“. В самому Сеулі має перебувати около 18 тисяч ворожого війська, забезпеченого всіма родами зброї. Американські війська, що нагайно задержались від бомбардування, щоб не знищити при цьому багато історичних і культурних пам'яток. Але коли б червоні продовжували опір у вуличних боях від дому до дому, тоді місто буде знищене разом з ним. Сеул має 1,500,000 населення. На цьому самому фронті інші з'єднання морської піхоти та висаджені за нею Сьомою Дивізією посуваються автострадою на південь через Анйанг в напрямку на Сувон. На південному фронті аліанти продовжують наступ, добившись вчора найбільшого успіху на північ від здобутого ними вже раніше міста Вейган. Там є виразні позначки теж морального заломання ворожого фронту, як сотні ворожих воїнів перебігли до американців, держучи високо в руках лютючки, що їх раніше розкинуто з американських літаків. Між ними, що перебігли, є теж шеф дивізійного штабу. Здовж перейденої аліантами ріки Нактонг ще більше сконсолідовано фронт, здобуваючи новий терен та очищуючи його від ворожих залишків. В багатьох випадках аліанти взагалі не натрапляють на ворога. В районі міста Кунві американці і півдано-корейські війська ізольовали около 5,000 ворожих військ, замикаючи їх шлях до втечі. Виникували дії вже почалися. Півдано-корейські війська на складному секторі південного фронту швидкими темпами посуваються на північний захід. Ворожі втрати вчора збільшилися знову тисячами вбитих, ранених і полонених.

ДАЛЕКОДУЧІ СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ДЕСАНТУ В ІНЧОН

Інчон, 22. вересня. — Американське командування сміливо десанту в Інчон, в далекому північно-західному заплілі ворога, ствердивши, що акція розвивається згідно з планом, наче механізм годинника. Здобувши і закріпивши та з кожної години поширюючи свій мостовий причілок, американці стоять в межах міста Сеул, втечі Кореї, упадку якої заповідється на сьогодні рано. Ворожий спротив виглядає вже більше на сліпу стрілянину, ніж на зорганізовану оборону. Упадок Сеулу завершить перші чотири головні цілі десанту в Інчон, 3. нн.

БЕЗПОСЕРЕДНЯ ЗАГРОЗА КОМУНІСТИЧНОГО НАПАДУ НА ІНДО-КИТАЙ

Сайгон, Індо-Китай, 22 вересня. — Тут наспіли повідомлення, що вишкolenі протягом літа в червоному Китаю в'єтнамські сили виплеканого в Москві індокітайського комуністичного лідера Го Чі Мінга почали масову концентрацію на західному секторі французької оборонної лінії близько китайського кордону. Це вказувало б, що комуністи планують безпосередню агресію на Індокитай, правдоподібно для „реконпенсати“ останніх поразок в Кореї. На це вказував би теж останній випадок комуністичного нападу на французький прикордонний пост Донгке три дні тому і опісля його евакуації. Можливість інвазії збільшується теж наявністю в прикордонних зонах з Індо-Китаю великих комуно-китайських сил, як теж фактом, що в останньому сильно збільшилася інфільтрація та активність комуно-китайських політиків та пропагандистів в самому Індо-Китаю. Французький високий комісар та командант французького гарнізону Ізиди на перевірку прикордонного положення,

В СВІТІ

● 1500 колишніх комуністичних грецьких партизанів, що перебували тепер в Югославії, звернулися за посередництвом Міжнародного Червоного Хреста до грецького уряду, прохаючи дозволу на поворот додому.
● Маршал Тіто виступив проти американських конгресменів, що в останньому відділлі Югославії, — своє переконання, що аліантські війська не повинні переступати 38-ї паралелі і зупинитися на цій лінії та полагати дальші справи дипломатично.
● Національно-китайські війська висадилися і здобули острів Нанга, захопивши в полон сотню комуністів.
● Генеральний прокурор Британії заявив, що там покищо не планується драстичного законодавства для припинення діяльності комуністичної п'ятої колонії.
● Ватикан дістав інформації про комуністичні зупинки над ітернованими католицькими священниками і монахами в Чехословаччині.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

UKRAINIAN DAILY

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:

SUBSCRIPTION RATES:

На рік \$10.00
На пів року \$5.25
На три місяці \$2.75

One year \$10.00
Six months \$5.25
Three months \$2.75

В Джерсі Сіті і закордоном:
Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$12.00
На пів року \$6.50
На три місяці \$3.50

Monday's issue (the Ukrainian Weekly,
English language supplement):
One year \$3.00
Six months \$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

У ЖИДІВ — В НАС

Комітет російських жидів міста Нью-Йорку проголосив з нагоди "Судного Дня" заклик, зміст якого вдаряє в найглибші людські почуття, коли йдеться про кожному потрібну рятівну рідину з нужди й небезпеки. Деякі місця цього звернення говорять самі за себе:

"Сьогодні вечором, — сказано там — як на небі засяє перша зірка, віруючі жиди почнуть постити і молитись. Заки дадуться чути благальні звуки „Кол-Нідре“, рабин звертається до Всевишнього з молитвою: „Хай не буде мого народу соромно за мене і нехай мені не буде соромно за мій народ“. В тих словах, якими починається „Судний День“, вміщується велика ідея моральної солідарності: весь народ, у цілому, відповідає за кожного жиди, кожний жид відповідає за весь народ. Ті слова треба особливо пригадувати в „Судний День“, коли віруючі складають звіт зі своєї цілоденної діяльності, каються за свої помилки і прогріхи, благаяють прощення. „Хай не буде мого народу соромно за мене...“

„Кожна людина, готова стати перед судом Всевишнього, повинна в душі запитати себе: „Що я зробив для свого народу, щоб він не відкинув мене і не стався за мене? Чи допоміг я страждаючим братам повернути в Ізраїль, Обіцяну Землю? Щоб помістити в шпиталіх тисячі людей, покалічених і збожеволілих після того, що вони переживали в гітлерівських таборях? Мені казали: за 100 доларів можна вивезти жиди з Польщі або Румунії і завести в Ізраїль... Чому ж я не дав тих сто доларів? Чому?... Мертві жиди не потребують квітів: на їхні могили кладуть тільки камінь. Не приносять камінь живим людям! Ще не пізно... Сьогодні, зараз, негайно зложіть свій довг і пішіть вашу пожертву... А тоді, зі спокійною і замреною совістю, слухайте вічної молитви. І народи вашому не буде за вас соромно“.

Це відозва тільки до однієї малі частини жидів і то тільки з одного міста, а саме до російських жидів в Нью-Йорку, які на поклик „Юнайтед Джуш Аппіл“, об'їздили збирати гроші по цей рік \$182,000. Такі суми вони збирають кожного року. Цього року вони збирали покищо \$57,000, а тепер пригадують у „Судний День“ тим, що в цьому році забули за своїх рідних, що для них „замало буде постити і молитись, щоб змити зі себе той страшний гріх“...

Як бачимо, мала горстка тільки самих російських жидів і то тільки з одного міста, обтяжує себе по власній волі розмірно великим національним датком і складає його кожного року в цілому. Чи ж диво, що американські жиди збирають кожного року сотні мільйонів доларів на жидівську справу та Ізраїль, а тепер беруться збирати вже цілий біліон доларів? Тут, а не деінде, треба шукати властивого джерела їхньої сили, в Америці й в світі.

Теж і ми, українці, вміємо промовляти до найглибших почуттів, до самої крові і серця нашого. Вміємо теж ревно і щиро каятись. Аби тільки навчилися ми це і рятувати своїх нещасних братів в подібний спосіб, як рятують жиди своїх. Аби тільки ми навчилися ще складати пожертви на оборону української справи з такою охотою і з таким завзяттям, як це роблять жиди у своїй справі. Щойно тоді кожному з нас не буде соромно за себе самого і за свій народ, а народів — за кожного з нас.

РІШАЛЬНІ ЗМІНИ

Генерал Джордж С. Маршал перебрав функції секретаря Оборони Злучених Держав. Обставини, в яких це сталося, вже самі по собі надають майже історичного значення цій події. Деякі інтересні інформації на цю тему подає „Ю. С. Ньюс енд Ворлд Репорт“.

Ген. Маршал, тоді один з трьох генералів Армії, прийшов на місце Луї Джансона, про якого президент Труман ще 3-го серпня ц. р. сказав, що як довго він є президентом, так довго Джансон не зрештитує секретаря оборони. А проте він зрештитував. Його резигнацію попередили: Конвенція Ветеранів Закордонних Воєн в Шікаго з кінця серпня висловила за резигнацію Джансона, домагаючись рівночасно резигнації Ачесона. До Вілого Дому донеслися, що представники департаменту оборони неофіційно заохочували до включення Ачесона на листу, що повинні піти у відставку. Впродовж серпня і вересня генерали зі штабу секретаря оборони висловили цілий ряд промов, підкреслюючи заслуги Джансона. Така діяльність генералів, викликала б, не дуже одушевила Вілого Дім. З кінцем вересня ген. МекАртур приготував публічну заяву, в якій обстоював, що Америка повинна перемінити Формозу в свою базу. Президент не дозволив проголосити тої заяви, яку — згідно з його інформаціями — раніше мав бачити і з нею погодитися секретар Джансон. Описавши ветеран Морської Піхоти ухвалили резолюцію, теж домагаючись відставки Джансона, але не згадуючи вже про Ачесона. 10-го вересня Асоційовані Преси подали „довірчу по голоscopic“, що президент Труман нічого не мав би проти резигнації Джансона. Два дні пізніше Джансон пішов до Вілого Дому і там цю вістку заперечили, але після полудня того самого дня він таки подав свою відставку, зі звичайною в таких випадках виміною листів з президентом.

З його відставкою і приходом на його місце ген. Маршала, сталося щось в роді революції. Це ж треба було зробити в Конгресі відступлення від традиційного закону, що досі дозволяв на передачу цього посту тільки цивільній особі. Закон змінено. Секретарі Армії, Нейві і Авіації, самі теж цивільні особи, мають тепер зверхником генерала, а не флота і авіації: ген. Омар Бредлі, адмірал Шерман і ген. Ванденберг, тепер знову підпорядковані своєму давньому зверхникові. Ген. МекАртур, гол овнокомандуючий

АЗІЙСЬКА НЕБЕЗПЕКА

Ще від часів гунської навали на Європі завжди лежала тінь Азії. Європа раз-у-раз дивилася на схід, дивилася в уяві її мав прийтий новий всенічний Аттила, „по якому не ростиме трава там, де ступить його кінь“. Особливо модним став мій про азійську „жовту небезпеку“ наприкінці XIX. й на початку XX. стол. коли на східному краї Азії прокинулася від довгого сну „країна сходячого сонця“ — Японія. Немов якимсь непомітним історичним інстинктом Європа відчувала, що смертельний ворог її прийде саме зі сходу, але вона помилилася в одному: замість рапсової „жовтої“ небезпеки над нею зависла „червона“ небезпека російсько-азійського комунізму, — небезпека далеко реальніша й загрозливіша, бо новітній червоний Аттила суне з своїми ордами не з відкритим обличчям чужого загарбника, а під маскарарою „братнього визволителя“, і не самої Європи, а всього світу. Нині це видно всім, хто тільки свідомило не заплінує очей перед світом дійсності, і цього вже не треба доводити. Тут варто лише підкреслити ту величезну, мабуть рішальну роль, яку судилося грати в сучасній трагедії людства саме Азії.

Безперечно, Азія є найнебезпечнішою ділянкою світового фронту боротьби демократії з агресивним комунізмом, і то як з погляду стратегічного, так і політичного. Захоплення ворогом Європи, хоч як страшним ударом було б це для демократії, стратегічно було б явищем більш-менш локалізованим, в основному обмеженим європейським континентом. Тим часом захоплення Азії, даючи напасникові численні й вигідні опірні пункти й бази для бойової авіації

Буде скріплене і прискіплене озброєння Злучених Держав і Європи. Можливістю стратегічного бомбардування приділятиметься не найголовнішій увазі.

Атлантійський Пакт стане ядром американської політики в підготовці оборони світу перед совєтською агресією. Побудовані будуть дальші заходи для створення могутньої європейської армії, виключно з німцями.

В загальному, перехід департаменту оборони з рук Джансона в руки Маршала означає переставку точки тяжості американської політики з Пасифіку на Атлантику, з Азії на Європу. В цьому і полягає історична рішальність зміни на пості секретаря оборони Злучених Держав.

допомоги, якої досі не подавали західна демократія.

В цьому, крім стратегічної, — друга, найбільша, вже політична „червона“ небезпека сучасної Азії, якої як слід не пильнують керівні чинники західного світу, — лишаючись байдужими до свавільно самовладних здеморалізованих урядових класів і безправ'я та злиднів народних мас в Азії. Тим більш дивно здається ця терпимість Заходу до антидемократичних азійських режимів, якщо порівняти її з рішучою поставою його проти франківської Еспанії, хоч еспанський диктатор має в усьому разі більшу підтримку в своєму народі, ніж феодальні сатрапи в азійських країнах. Щоправда, відуміла багатолітня спостерігачка Китаю, нобелівська лавреатка Перл Бак, у своєму нарисі „Небезпечні миті про Китай“ („Нью Йорк Таймс Мегезін“) до цих митів залічує і поширене переконання в загальній корупції націоналістичних класів Китаю. За її твердженням, поміж китайських націоналістів є і багато чесних, здібних та енергійних людей, свідомі потреби широкіх реформ у виродженому з феодального одягу Китаю. Таким, мовляв, є і сам Чан Кай-ші, і тільки в тому, що він більше воєн, ніж політик, — корінь національної трагедії Китаю. Та якщо це так, — тим гірше для західної демократії. Це ж вона якраз не хотіла допомогти цим здоровим елементам Китаю відвернути від комуністів народ хоча б під час того перемір'я в громадянській війні якого домігся 1946 р. тодішній американський висланник през. Трумана, генерал Маршал і яке СРСР та китайські комуністи використали на підготовку загарблення всього Китаю, а західні демократи — на балаканину про „некомуністичний“ характер китайського „аграрного руху“. Ще 1948 р. автор цих рядків мав нагоду писати, що „Чан Кай-ші, крім бойової зброї, потрібна ще та зброя, яка перемогла б внутрішніх ворогів національної єдності, соціального визволення і морального відродження Китаю“. Якраз цієї зброї і не дала націоналістичному Китаю західна демократія, і тому та бойова зброя, яку зміг він дістати від Заходу, звернена тепер в комуністичних руках проти Південної Кореї, Тибету й Індокитаю. Майже всю Азію разом з Європою подаровано більшовикам ще в Ялті, де західна демократія фактично підписала свою капітуляцію. Тільки тепер сподівається, що навчена югославською наукою Москва дозволить Мао Це-Тунові стати китайським Тіто (та й хіба світові так вже важко на тому, яку уніформу одягне новий комуністичний тиран!) або що її важка лапа

М. М.

3-ПІД БІЛОГО СОНЦЯ
ДО СРІБНИХ ЗІР

Та тільки ця метушня не дала ніякої „групової візи“ ми не отримуємо, отже довелось кожному окремо рятуватись своїми силами і вибиратись куди лиш хто міг. Гнітюче враження зробило на всіх те, що Українським Допомоговим Комітетом Америки і Канади не хотіли нічого зробити для порятунку українців, які знаходились в Китаю, тільки один Аргентинський Укр. Допомоговий Комітет виставив всім дозволи на приїзд і парагвайські українці пропонували те саме, але аргентинський консул в Китаю не хотів видавати віз, а парагвайського представника зовсім не було, отже і цим дозволом українське громадянство не могло скористуватись. Зрозуміло, що на кожного, хто зміг якось знайти засіб кудись дістатись довід, дивилися зі заздирістю, як на якусь надзвичайно щасливу, просто особливу людину, і від'їзд цієї людини (порятунок, спасіння!) ще більше поглиблював смуток тих, що мусіли оставатись на певну загибель. Бо коли самі китайці тікали від своїх червоних „партизан“, то яка надія на „милість“ могла бути у європейців? Сумні, зрозумілі на очах, стояли громадяни на березі та махали нам хустками і хрестили нас, бо невідомо було, що і нас чекає, чи доплатимо ми живі до Шанхаю? Над нашим малим, але швидким „Юан-Пей“ (колишній канадський військовий корабель, позичений Канадою китайцям, бо доля погрозувала з нас, не зхотівши, щоб ми їхали до Канади, але тільки на канадський пароплав, тепер переименований, розписаний китайськими написами та під китайським „командуванням“) летів військовий літак, а попереду і позаду йшли опанцерені моторові човни, охороняючи нас від нападу червоних партизан. Час-від-часу сікли кулемети, десь бухкали гармати. Нам тоді був наказ лягати долі, але цього не можна було виконати, бо там було вже повно і сидячих і лежачих китайців, навіть ногою не було де ступити.

„Юан-Пей“ здригався, тріскав від ударів великих кригозупинявач на команду нашої військової ескорти) тоді ще Нанкінського Націоналістичного, „Чанкайшековського“ уряду) то розвивав найбільшу швидкість. Від реву моторів, гвалту, що стояв на пароплаві і був лише звичайною китайською балачкою (лише той, хто сам був в китайському потязі чи пароплаві міг уявити весь той бруд, гармідер, тісноту і безладдя), від безнастанного черкання і шарудіння леду об металеві борта пароплаву боліли вуха, бо

літа голова, ставало млютно... В нашому переділі не було ні чого дихати, не можна було повернутись ні протиснутись, щоб вийти, бо хоч ми заплатили за весь цей „салон А-першої класи“, то туди без нашого дозволу і запиту набилось повно китайських студентів і студенток, які на своє свято Нового Року (Свято Весни) їхали з Пекінських Університетів в Шанхай — до дому на вакації. Окрім звичайної небезпеки — нападу китайських комуністів з берега, або зустрічі на морі з червоною китайською або і радянською джонкою (які весь час тоді возили з радянської „Дальнього“ — був. Порт-Артура і зброю і всяких „політруків“ і командантів червононі китайцям) можна було сподіватися біди і на самім пароплаві, бо весь час траплялось, що під видом пасажирів і матросів на пароплав сідали червоні розбишаки. Коли пароплав виходив вже далеко в море, тоді ці розбишаки

ки діставали зброю, грабували пасажирів (часто потім і в воду кидали), капітана, коли не приставав до них, теж топчили, забирали собі пароплав і пливали вже як „хоробрі китайські комуністичні морські сили“, а в дійсності, як червоні пірати. Свідомість цього та явно нахабне поведіння не давало нам ніякої утіхи з нашої подорожі, але не були б ми „козачого роду“ якби не уміли терпляче зносити найгірші невідгоди і не подавати й виду, що то нам не подобається чи що то нас якось обходить і зачіпає. А що найбільше вже не сміли би боятись і виявити хоч би хвилю страху і розгубленості. Сяк-так „розташувались“, ми дістали торішню свячену воду і, проспівавши „Во Іордані“, напились і зразу ніби підкріпились і заспокоїлись. На студентів це зробило враження, вони притихли, стали розпитувати нас, дали деякі повитягали свої біблії і казали, що які церкви вони надяжуть,

були і католики і протестанти, одна студентка мала чудовий голос і співала гарно гимни, з другою ми розбалакались про медицину, і скоро ми стали приятелями. Тепер вже студенти давали нам дорогу, щоб вийти, та робили різні дрібні прислуги. Але виходити нам не було чого, бо на покладі був такий вітер і так обливало хвилями, що трудно було на ногах втриматись, а в ідально, де подавали виключно тільки китайські страви, нас кликали в саму останню чергу, коли вже все було з'їдено і на заплямлених скатерках, яких ніхто за 3 дні ні разу не змінив, оставались в полумисках якісь недоїдки, що їх вже ніхто з китайців не хотів вилловлювати паличками. Заглянувши один раз таке видовище, ми вже більше не ходили „істи“, а жували свій хліб.

(Дальше буде).

АМЕРИКАНЦІ НА СВЯТІ 1-го ЖОВТНЯ

Якщо б ми хотіли зробити висновок про те, як зросла вага української справи в очах американського суспільства, то могли б зробити це вже на підставі тих імен, які заявили свою принципову згоду взяти участь у Ювілейній Академії УККомітету 1-го жовтня в Карнегі Гол в Нью Йорку. Там мають виступити і заявити свої погляди на цю так життєво і важливу для нас справу представники американського Сенату, п'ять сенаторів і науковців.

Два сенатори — Айвс і Лімен — дали вже свою засадничу згоду прибути із Вашингтону на це свято. Ці імена вже багато говорять самі за себе. Такі визначні сенатори, як Айвс і Лімен — республіканський і демократичний представники Нью Йорку в сенаті — показують, що українською справою зацікавлені обидві головні партії Америки. Те, що так звана „Прогресивна партія“ не зацікавлена справою України так, як її ставить Конгресовий Комітет, — тільки говорить в нашу користь. Вірніше, ця „Прогресивна“ партія, дуже зацікавлена в тому, щоб наша справа і ця наша ВСЕНАРОДНА АСАМБЛЕЯ — вийшла невдало. Це є ще далішим важливим стимулом для того, щоб наша ньюйорська громада зійшлася якнайчисленніше і заявила свою силу і перед прихильниками, і — ще більше — перед ворогами!

Публіцистична література Злучених Держав буде заступлена на цій Асамблеї одним із найблисших сучасних її представників, себто професором Бирингемом, автором книжки „Надходження Поразка Комунізму“, яка викликала широкі відгуки в цілій американській пресі. В цій книжці проф. Бирингем радить Америці дати підпільним рухам в СРСР, а зокрема Українській Повстанчій Армії широку підтримку, не тільки моральну, але й матеріальну — в зброї, медикаментах і т. д. Один із найбільш самостійних та оригінальних розумів Америки, проф. Бирингем, проаналізувавши факти історії і культури і зрозумів свої вірні і цілком реальні висновки.

Коли того роду людина, якою є проф. Бирингем, говоримо про українців, то це буде для нас нагода не тільки почути його, але й широко подякувати йому за його розумне й справедливе слово в справі України.

Академія з нагоди ювілею Українського Конгресового Комітету буде свого роду все-народною маніфестацією української спільноти, підтримкою і апробатою поставлення УККомітетом української справи перед американським громадським, політичним і науковим світом.

Більше того, ми бачимо, що з відповідні поважні особи, що мають не тільки прислухатися до наших змагань, але і до певної міри заявити своє ставлення до них.

Голова Конгресового Комітету, проф. Л. Добрянський, в своїх коротких словах виразно підкреслює наші змагання і нашу мету. Це буде теж в сконденсованій формі уложено в резолюції та в телеграмах до відповідних чинників американського уряду.

Українське громадянство Метрополітального округу має нагоду в ці, так важливі і вирішальні хвилини світової історії, сказати своє важке слово і заявити свою активну підтримку змагань Українського Конгресового Комітету, щоб Україна була включена у т. зв. Доктрину Трумана, тобто в число тих країн, що їх визволення і незалежність Америка має включити у цілі своєї політики.

Тепер, коли президент Труман сам виразно заявив, що Росія ніколи не звільнила жодної країни, яку зайняла силою і не дала незалежності жодному народу, який опанував, — скрайня лора заявити перед світом, що першою такою країною і, першим таким народом була Україна і її народ. Мало того, за триста років російського панування, український народ ставив спротив культурній, політичній і військовій протидії цього панування, — і тому повинен бути першим, в числі країн і народів у „Доктрині Трумана“!

І. Ля

АЗІЙСЬКА НЕБЕЗПЕКА

(Додатчення зі сторони 2-ої)

не розчавить молодих паростків визвольного руху. Карта Азії як на цей час біла.

А в тім, складати зброї не можна. Віра в перемогу і рішучість до неї, як казав Наполеон, є вже половиною перемоги. Другою половиною має бути організація перемоги, і, особливо в наш вік, не лише з військового, а і політично-економічного погляду. Треба не тільки міцно стояти до кінця на позиціїх незалежності комуністичного Китаю замість визнати його, як це вже зробила частина демократичних держав, не тільки пишно вартувати на накресленій крайній межі комуністичної експансії замість вдавнати до компромісів, як це ми бачимо хоч би в питанні Формози, — треба вийти з рук комуністичного агресора його кінець-кінцем найпотужнішу в Азії зброю — пропаганду під плащиком визволителя і добродійника азійських народів, треба повернути на свій бік азійського велетня. Проте в Азії це не можна робити звичайною контрпропагандою, зокрема звиряючись на самий „Голос Америки“, якого Азія не чує

і не почує не тому лише, що вона майже не має радіоприймачів, а й тому, що, політично недоведена, вихована в рабстві й цілком інших традиціях, чужа західному світові, глядові й психології, вона нездатна зрозуміти абстрактні гасла свободи й демократичного політичного ладу. Словами доводити їй перевагу демократичних надбань людства перед тим, що обіцяє їй комунізм, — це все одно, що розводити перед глухим і сліпим про більшу зручність сидіти в кріслі ніж на купі каміння. Для порівняння замість слів треба мовчки взяти його за руку й посадовити в те крісло.

Азія потребує не слів, а живого діла. А зробити це тим легше, що не тільки в націоналістичному Китаї є ті здорові, свідомі й демократично настроєні елементи, яких згадувала Перл Бак і до яких належать, між іншим і південнокорейський президент Рі, і молодий шах Ірану. Підтримати їх в боротьбі з феодальними мандаринами, посилити їх своїми радниками й експертами, стати ініціаторами здійснення

СПРАВЕДЛИВІСТЬ БУЛА СПРАВДІ СЛІША для Френсіса М. Керола, сьогодні 55-літнього, засудженого в 1937 році на довічне ув'язнення за вбивство д-ра Джеймса Лінделла. Керол на суді рішучо заперечував винуватість, але „обставини“ були проти нього. У в'язниці він не перестав боротися за доказання своєї невинності, що йому й пощастило після 13 років. На фото зліва: 43-літній Керол входить до в'язниці; 55-літній Керол виходить з в'язниці.

Українські купці організуються

Ще недавній час, коли на основі народолобного закону про допущення так званих переселених осіб до Злучених Держав Америки стали приїжджати ці позбавлені війною батьківщини та всяких прав люди, а вже сьогодні вони не лише включилися в американське життя у своїх національних громадах, але старяться бути діяльними та не залишатися позаду. Цю життєздатність нової імміграційної групи можна завважити в українській громаді. Наші нові іммігранти не лише включилися діяльно в українсько-американське життя, але старяться надати йому ширших рамок і живішого темпа. І то не лише в культурній діяльності. Навіть у найнеприсутнішій для кожного нового іммігранта діяльності — в економічному житті — нові прихильці включаються в активну роботу. Доказом цього не одна, чи дві, але вже декілька нових відкритих свіжими іммігрантами крамниць майже у кожному більшому місті, де живуть українці. Відкривати сьогодні крамницю на загушеному американському ринку та ще й з такими малими запасами капіталу, який у руках цих нових наших бізнесменів, — це свідомість великої присвяти й

коласального вкладу праці. Але люди, яким війна відобрала все набуте, не втратили енергії і вона жене їх у життєве змагання, щоб у ньому — користуючись з американських вольностей — вибороти собі краще становище.

Та не лише енергія у цих нових іммігрантів. У них теж живий дух громадського вироблення. Це жакі їхні „бізнеси“ набули сили, та стали зовсім справно просперувати — вони подумали про організацію, знаючи, що організованими вони здобудуть найбільших успіхів. Не зважаючи на обставину, що в гурті української американської громади по-важна кількість бізнесменів: купців, ба теж і промисловців, вони не мали своєї окремої станової організації. Виховані на традиції організованого українського господарського життя в краї, який саме завдяки організації зумів здобути значні успіхи в діяльності господарства, не зважаючи на перепони ворожої влади, та переконані значенням організації в господарському житті інших народів, а навіть інших національних груп у Злучених Державах — наші нові купці почали свою діяльність на новому для них американському ринку від організації.

У Філадельфії, де вже з десятих крамниць наших нових бізнесменів, заснувався ще з весною цього року Союз українських купців і промисловців, а сьогодні — коли ці нові „бізнеси“ виказали свою життєздатність і стали гарно просперувати — цей союз наших бізнесменів почав ширшу організаційну діяльність. Перш за все завданням цього союзу є об'єднати усіх українських „бізнесменів“ у своєму гурті, що згодом дасть йому можливість закредити більші організації пільги. В неділю, 17 вересня відбувся у залі Горожанського Клубу ширший

в Азії широка програма політичних і соціальних реформ — є невідкладним завданням всіх демократичних держав і насамперед ЗДА. Те, що зерно такої пропаганди ділом упадуть на сприятливий ґрунт, видно хоч би з того успіху, який, за повідомленням преси, мав в іранських освічених колах недавній виступ в Тегерані члена Верховного Суду ЗДА, В. Доглеса про потребу широкої демократичної земельної реформи в Ірані. Та борючись з комунізмом за „ключ“ до серця Азії, за її демократичне, антикомуністичне переродження, не можна забувати й того, як тяжко навіть ділом переконати в чомусь голуду людину, що передусім потребує їсти. Отож не можна не вітати проекту сенатора О. Гомфрі про „азійський план Маршала“ для відбудови занепалого господарства поруйнованої Азії.

Якщо організація майбутньої перемоги полягає не в самому вдосконаленні й посиленні військової машини, а й у політичній та економічній підготовці, то це мабуть найбільше стосується Азії. Тільки так західна демократія зможе врятувати Азію, а врятована Азія — врятувати світ. Ось чому чи не мав рації колишній секретар оборони Джансон, роблячи головний притиск так на азійську проблему!

Повідомлення Головної Управи Золотого Хреста

Згідно з ухвалою Головної Управи Золотого Хреста всі відділи ЗХ мають прислати своїх делегатів на Установчий З'їзд Об'єднання Українських Жінок в Америці, що відбувається в суботу 30 вересня і неділю 1-го жовтня ц. р. в Статлер Готель в Нью Йорку (33 вул., 7 Авеню).

Головна Управа Золотого Хреста винесла свою ухвалу, виходячи з потреби змінити форми і основи праці в теперішніх змінених умовах.

Щоб це було ясніше для громадянства, особливо для новоприбулих, зроблю короткий перегляд нашої роботи за цей час існування організації.

Дня 30 травня 1932 року мені довелося скликати жіноче віче в Нью Йорку, на якому кілька бесідниць з'ясували положення українського народу, головно в Галичині під польським урядом. Широко закріплено політична діяльність, відданість і саможертвність української молоді в Старому Краю, численні і великі політичні процеси проти активних борців за права України, гніт і терор, жертвою яких явилися тисячі українських людей — особливо молоді і селянства — все це яскравим образом стало перед учасницями віча. Любов до своєї землі заставила жіноцтво створити органі-

зацію, яка поставила собі цілю допомогати жертвам визвольних змагань, політичним в'язням та їх родинам.

Для цієї організації взято назву „Український Червоний Хрест“, і в скорому часі по Америці повстало багато відділів УЧХ, а результати збірочок, які постійно ведено на допомогу визвольним змаганням, передавано для пересилки до організації ОДВУ.

В році 1937 Управа УЧХ дістала від Американського Червоного Хреста повідомлення про національні Червоні Хрести не можуть існувати на території Америки. Тоді назву змінено на Український Золотий Хрест.

Остання велика акція, проведена під назвою Українського Червоного Хреста, була збірка для допомоги Карпатській Україні. Відозви та листи до всього українського громадянства увінчалися таким великим успіхом, що протягом короткого часу наше громадянство прислало до нашої Управи поперх 100,000 убрень, а самі відділи Золотого Хреста зібрили 7,000 доларів. Ці убрання і харчі прийшли на Карпатську Україну саме тоді, коли ворог напав на нашу неприготовану до збройної боротьби нарід. Великі паки з убраннями і харчами служили як оборонні барикади для наших воїнів у Хусті, а біля та простирала рвалася на бандажі для ранених. Так описували цю нашу посылку очевидці — українські письменники, і так писала про це наша преса.

Тід 1938 р. наша жіноча Центральна влада офіційно роботу під назвою „Золотий Хрест“ аж до сьогоднішнього часу. В 1941 році дістала свій чартер під назвою „Independent Gold Cross Council of America, Inc.“

В тім часі організація мала

64 відділи Золотого Хреста. Тому, що відділи Золотого Хреста вели одверту і непримирену боротьбу проти комуністичної Росії, а обставини так склалися, що Советська Росія була союзником Америки, наші відділи і членки зазнали багато прикостей, що відбилося на нашій організації в той спосіб, що 27 відділів, змінили свою назву і почали називатися Т-во Ольги Басараб, Лесі Українки і т. п. Тільки 12 відділів остало під назвою „Золотий Хрест“, а інші припинили свою діяльність.

Повоєнні роки показали, що діяльність Золотого Хреста була справжньою гуманітарною роботою для допомоги Україні, веденою в повній лояльності до Америки і згідно з її ідеалами.

В теперішніх обставинах, коли вся Україна разом з Галичиною опинилася під московською окупацією, робота нашого жіноцтва в Америці повинна ґрунтовно змінитися. Тому саме Головна Управа Золотого Хреста доручила доволітній голові, п. Стефані Галичній, зreferувати справу Об'єднання на перших зборах жінок в Нью Йорку, а тепер визнає свої відділи прислати делегатів на Установчий З'їзд Об'єднання Українських Жінок в Америці.

Теж вважаю на місці згадати, що дальша праця над виданням книжки „Жінка України“ (зібрані матеріали та виконання попередніх замовлень) буде докінчена Об'єднанням Українських Жінок.

Спільними силами, новими способами, але все до тої самої дорогої і незмінної Великої Меті кличемо ми наше жіноцтво, всі товариства, а особливо нових іммігранток, щоб запізнілися з працею, яку дотепер ведено в Америці та своїми внесками і допомогою підтримали дальшу роботу!

Анна Серета,
заст. голови У. З. Х.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
У. Н. СОЮЗУ!

НАШІМ ВІКЕ ДРУЖЕБСЬКА і скоро появиться чергова книжка бібліотеки юного читача „СВІТАН-ЗІЛЛА“. Чи Ваша дитина є вже переплатником цієї одної дитячої бібліотеки — чи має вже першу книжку п. а. Прієтис, Україно, Тобі? Не зволікайте, а ще сьогодні вишліть у листі тільки 3 дол., як річну передплату, подавши адресу і ім'я дитини. Адреса: В-на: „YEW-SHAN-ZILLA“ Youth Books Publishing 217 DALHOUSIE ST., TORONTO, ONT., CANADA

SURMA

ENTERTAINMENT AND

HONEY BALL

МЕДОВИЙ БАЛ

SUNDAY/SEPTEMBER 24

COMMENCING 8 P.M.

WEBSTER HALL

119 EAST 11 STREET (32nd Ave) NYC

POPULAR DANCE ORCHESTRA

ADMISSION 1.00 PLUS 30 TAX / TOTAL 1.30

ALL WELCOME

Виступатиме також Весела Трійка, а саме: В. Пегельська, кольоратурний сопран; А. Радванський, баритон і В. Шапаровський, керівник.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НЬО ЙОРКУ ЗАКЛИКАЄ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО МЕТРОПОЛІ ДО МАСОВОЇ УЧАСТІ В ЮВІЛЕЙНІЙ АКАДЕМІЇ З НАГОДИ ДЕСЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

—:—:—: що відбудеться: —:—:—:

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЖОВТНЯ 1950 В ГОД. 8:00 ВВЕЧОРІ
В CARNEGIE HALL, 57th ST. & 7th AVE.
NEW YORK CITY

НА АКАДЕМІЇ промовлятимуть: сенатори: Hon. IRVING M. IVES & Hon. HERBERT H. LEHMAN, N. Y.; проф. JAMES BURNHAM, відомий автор і публіцист та знавець східноєвропейських справ, та інші. З українських промовців виступлять: проф. ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ, голова УККомітету, та ДМИТРО ГАЛИЧИН, голова Ювілейного Комітету. В концертній частині програми виступлять: Український хор „ДУМКА“ під управою проф. Л. КРУПЕЛЬНИЦЬКОГО; РОМА ПРИЙМА; ЄВГЕНІЯ ВИННИЧЕНКО-МОЗГОВА; РОМАН САВИЦЬКИЙ. БІЛЕТИ в ціні від \$1.10 до \$2.75 в перепродажі в українських крамницях і ввечері при касі.

УВАГА! БАЛТИМОР І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА - АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

під адресою:

1812 FLEET STREET, BALTIMORE 31, MD.

Початок Служби Божої 10. годині кожної неділі.

Парафіяльна Рада.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФОТО АРТ-СТУДІО

при
82 EAST 7th STREET
в Нью-Йорку.
Виконує всякого роду фотознімки скоро й солідно в заведених і поза ним.
години прийняти
4-7 вечором.
В неділі й свята від
3-7 вечором.

УКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ КЛЮБ

в Нью-Йорку
при 313 East 10th Street 3 пов.
Телефон: OR 4-9250.
Винасмає салю на товариські, сходи, застави, весілля, хрестини, помертні стипи тощо, по уміркованих цінах.
Домашня кухня
у власному заряді.
Управа Клубу.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую свого брата ГИМУ ФЕДЮРА, який до 1945-го року перебував в Австрії в місті Леобен. Хто знає щось про нього, або про місце його перебування тепер, прошу написати на адресу:

ГУЩА МИХАЄЛЬ,
556 Вабаша Ст., Ст. Паул, Мінн.

ДЯКОВИТЕЛЯ-ДІРГЕНТА

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА
ПАРАФІЯ СВ. АРХ. МИХАІЛА
В СКРЕНТОН, ПА.

пошукую
ЗДІВНОГО
ДЯКОВИТЕЛЯ

який може провадити хор, уряджувати предсидання і вести Рідну Школу. Платити згідно з умовою. Голоситись на адресу:

ST. MICHAEL'S UKRAINIAN
ORTHODOX CHURCH
1006 Howell St., Scranton, Pa.

WOODSIDE MEMORIAL

'Home for Funerals'
WALTER RAJCA, Dir.
Newark's only Ukrainian
funeral director
Convenient transportation
Buses 13 (Irv. Center), 18
Beautiful & Dignified Home
617 BROADWAY
(At Elwood Theatre)
NEWARK 4, N. J.
Humboldt 3-4817

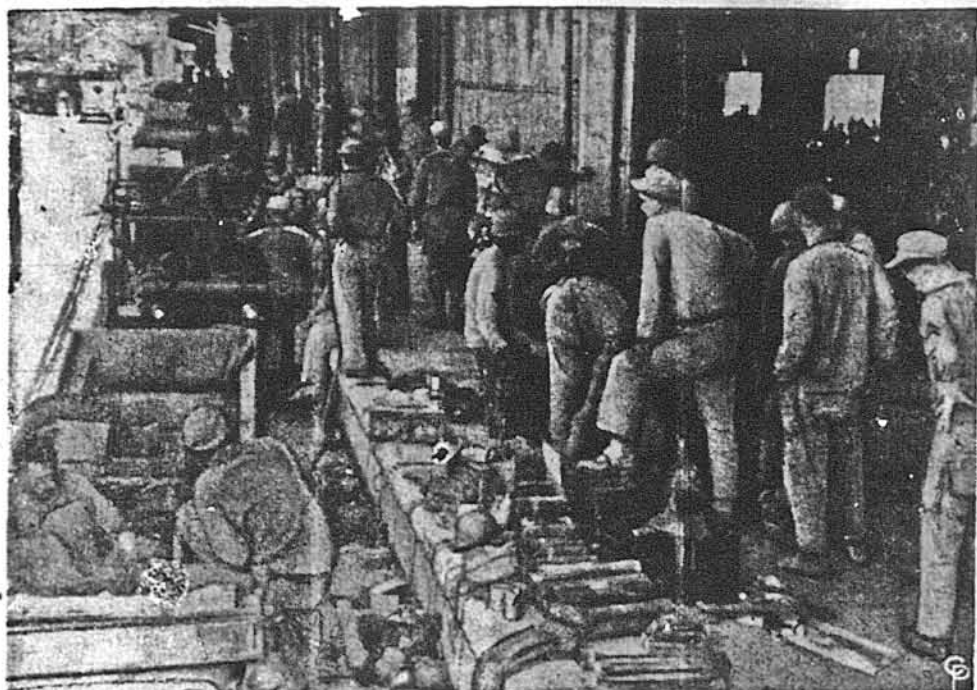
ВАСИЛЬ КОГУТ

Український Погребник
Занимається похоронами
в селі Нью-Джерсі
МОДЕРНА КАПЛИЦЯ
БЕЗПЛАТНО
Обслуга чесна і найкраща. В разі смерті в родині клієнта адже і вночі — Bayonne 3-0187
William Kohout
FUNERAL DIRECTOR
240 BROADWAY
Bayonne, New Jersey
Telephone: Bayonne 3-0187
DAY OR NIGHT SERVICE

В. Володимир Пархуць

український погребник
Відповідний гідний похорон по уміркованих цінах.
Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
Клієнту в день і вночі.
WOODROW W. PARCHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. ORegon 3-2057
S. PARCHUC — Notary Public

НОВА ЗБРОЯ ДЛЯ НОВИХ ЗАВДАНЬ прибула до порту Пусан, головної бази американського постачання в Кореї. Вояки Дівізії Морської Піхоти вивантажують її, як інші відділи альянських збройних сил почали рішальну десантну акцію в глибокому заході порота.

ЗАХІДНА ЕВРОПА КЛЮЧЕМ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗАБЕЗПЕКИ

Вашингтон. — В урядових колах прийнялося переконання, що треба американський публіцист ясно сказати, чому ведуться такі застави переговорів для безпеки Європи перед наїзником. Це потрібне тому, бо на випадок поладнання корейської справи населення Америки може думати, що тепер запевнений мир, а про Європу хай подумують самі європейці. Спеціальний помічник президента, В. Аверел Гарман виявляє, що поза Злуч. Деякими найбільша можливість військової резерва знаходиться в Західній Європі. Гарман сказав у промові на конференції Американської Федерації Праці, що «через країни з Атлантичного Пакту Америка й інші наші приятелі працювали над створенням військової сили для взаємної оборони. Наші й їхні діяння треба приспівити, бо час короткий». Він згадав, що треба випрошувати решту планів про колективну оборону. Ген. Омар Бредлі каже, що колективна безпека є справді непереможною. Ген. Бредлі згадав теж інші небезпечні місця, які треба боронити. До них зарахував він Сіам, Бурму, Іран, Ірак і Туреччину.

ДРУГИЙ ЛЕКТОР УКРАЇНСЬКИХ ВИКЛАДІВ НА УНІВЕРСИТЕТІ У ВІННІПЕГІ

Винніпег, Манітоба. — Проф. Л. Білецький назначений лектором на українських викладах університету Манітоба в додатку до проф. Я. Б. Рудницького, який викладав у вечірнім Інституті минулого року. Крім української мови будуть подавані лекції української літератури, ведені д-ром Леонідом Білецьким, знавцем української літератури і кол. професором в Києві та в Празі. Курс обіймає огляд української літератури від початку до теперішнього часу. Студії обіймуть теж читання творів українських письменників, таких, як Котляревський, Шевченко, Франко, Леся Українка, Стефаник і ін.

ДОБРА НОВИНА для терплячих на болі ревматизму, недомогання жовудка, несправність, обструкції, міхури, катар жовудка, каміння, як різноміж шкірні хвороби як екзема, прищі, всякого роду свербячки, недомогання нирок, біль голови, потовчення тіла, виникнені сугави, цукриця, перестуда, кашель, дихавця, нервовість і інші хвороби, терплячі знайдуть полєкшу при вживанню наших зіль, які імпортують з Індії і Китаю. Якщо терпите на якесь недомогання просимо писати до нас по безплатний циркуляр адресу: Bradley Herb Tea Co., Box 224, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

Evergreen 3-4416-4450

Maple Coal & Coke Co.

antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens
& Manhattan.
Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДІАК

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його
кушнірська робітня
є тепер під числом
434 East 6th St.
BETWEEN AVE. A & 1st.
NEW YORK CITY
Telephone: Spring 7-3566
Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ і ПЕРЕРІБКУ
та дає 20% опуску на всі роботи, а також ДАРОМ
сторидж на літо. — Самий сторидж на літо 2% від сотні.
Футра можна кунити на сплату.
Робітня отворена від 9. рано до 8. вечір, кожного дня.
В неділі на замовлення.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Вечір присвячений пам'яті
Лесі Українки.

Заходом ідейної молоді, а головню жіночої референтури СУМ, осередку у Філадельфії відбувся 2-го вересня в залі Горюжанського Клубу при Френклін вул., вечір присвячений пам'яті Лесі Українки. Цей перший публічний самостійний виступ жіночої референтури Спілки Української Молоді, осередку у Філадельфії, перевищив усі сподівання не тільки нових, але передусім старих наших імігрантів, які широко раділи з культурної рідної імпрези. П. Ст. Шаран вголосила реферат, зазначивши, що майже всі твори Лесі Українки, які вона написала на чужині, переповнені тугою за рідним краєм, палким протестом проти московської неволі та проблемами боротьби проти московської тиранії. Прелегентка пригадала молоді слова написані на бойовому прапорі Лесі Українки:

„Воркис і добувайся
Ватківщина, бо прийдеться
Загинуть у вигнанні,
Чужою чужинцею в неволі!

Відак п. Зоя Мельник гарно віддеклямувала „Зоря Поезії“. П. Іна Черняхівська чудово відспівала „Не співай мені цієї пісні“, „Горить моє серце“. П. Надія Недільська прекрасно з чуттям віддеклямувала „Фірт Нокс“. П. Оксана Сімович чудово відіграла на скрипці „Синя Чічка“ і „Мережка“. В другій частині вечора завітала і піднесла програму незабутньої академії, інсценізації поеми „Тришніця“ у виконанні п. Галини Никитюк, Івонни Мазурок, Марії Коструб'як. Постановку та прекрасну деклямацію виконав дир. Борис Грінвальд. Кожну точку присутні нагородили щедрими оплесками. На загал академія випала дуже вдало і повинна стати міцним двигуном для дальшої суміської праці в Філадельфії. Скільки зворушливих хвилин, скільки правдивої насолоди, скільки мистецького хвилювання викликали у нас на цій вечірній звуковій рідній пісні, що її могли ми почути тут, так далеко від рідного краю.

Відак п. Зоя Мельник гарно віддеклямувала „Зоря Поезії“. П. Іна Черняхівська чудово відспівала „Не співай мені цієї пісні“, „Горить моє серце“. П. Надія Недільська прекрасно з чуттям віддеклямувала „Фірт Нокс“. П. Оксана Сімович чудово відіграла на скрипці „Синя Чічка“ і „Мережка“. В другій частині вечора завітала і піднесла програму незабутньої академії, інсценізації поеми „Тришніця“ у виконанні п. Галини Никитюк, Івонни Мазурок, Марії Коструб'як. Постановку та прекрасну деклямацію виконав дир. Борис Грінвальд. Кожну точку присутні нагородили щедрими оплесками. На загал академія випала дуже вдало і повинна стати міцним двигуном для дальшої суміської праці в Філадельфії. Скільки зворушливих хвилин, скільки правдивої насолоди, скільки мистецького хвилювання викликали у нас на цій вечірній звуковій рідній пісні, що її могли ми почути тут, так далеко від рідного краю.

них послів доручає комітет з партії Соціал-Демократичної д-ра Юліана Буського, а з партії Робітничої д-ра Олександра Занька. „Імена ці всім добре відомі“ каже комітет.

УВАГА! УВАГА!

УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ — ДАВНІ І НОВІ ВИДАННЯ
— розповсюджує
ПЕРША В НЬОАРКУ УКРАЇНЬСЬКА ВИСІЛКОВА
КНИГАРНЯ
„ОВИД“
О. ОЛЕСНИЦЬКИЙ
227 Bruce Street, Newark, N. J.
Замовлення виконують негайно після одержання грошей. На бажання вислано найновіший каталог.

АСЕНУРАЦІЯ

Домів, склепів і убрання від огня; біжутерії, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрання від крадіжкі; вікон в склепах від розбиття як також від всяких випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомобілів від огня, випадків та крадіжкі. Також асекуруємо від всяких нещасних випадків та хвороб.
Ласкаві зголошення в справі всякого роду асекурації та продажі і купна домів, приймаємо в нотаріальній Бюрі Стефана Ковбасюка.

ANTHONY SHUMEYKO
Insurance Broker
277 E. 10th Street (коло Евні А) New York 3, N. Y.

учителями і знавцями фізики студіювати події, яких не можна було помітити досі тому, що вони минали зашифровано. Він це виявив, що інститут працює над камерою, яка зможе скопити 1,200,000,000 світлин на секунду. Образи, зняті новою камерою, такі добрі, як звичайні вісім міліметрові образки. Усі дотепер замовлені камери мають бути поставлені команді армії.

АМЕРИКАНЕЦЬ ВІДКРИВ
РУЙНИ ЄРИХОНУ

Нью-Йорк. — Серед фахових знавців археології велику вагу присвячують до нахідки д-ра Джеймса Келсо, професора біблійної археології північно-західної теологічної семінарії Ксенія, про яку він повідомив своїх приятелів і деякі редакції. Він каже, що під час своїх розкопок у Палестині він натрапив на руїни біблійного міста Єрихон, якого мурі вдали під звуком труб життів, що верталися з єгипетської неволі. На його думку Єрихон у часах свого занепаду, був „римським містом, живцем перевезеним з-над ріки Тибру“. Розкопки вказують, що доми були будовані на римських зразках. Архітектура вказує, що вони походять з 80 років перед Христом. Місто втрималося ще впродовж 300 років по Христі, аж кінця йому доїхали араби, дець у 8 сторіччі.

КАНДИДАТИ НА ПОСЛІВ
ВІД УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В БРАЗИЛІ

Куриґітба, в штаті Парана, Бразилія. — У виданні „Хлібороба“ з 15 серпня поміщений заклики Громадського Виборчого Комітету до хліборобів, щоб вони підтримали при наближенні загальних виборів Крістіана Мачада на президента Бразилії, Ангело Лопеза на губернатора штату Парани, Руля Ваз на сенатора і Петра Фірмана Нето на федерального посла. Світліну д-ра Фірмана містить „Хлібороб“ з нагоди його промови разом з теперішнім губернатором Парани, Мойсеем Лупіон. На естодал-

ГУЦУЛЬСЬКІ
АЛЬБОМИ

можна купити в новийдкритій, різьбарській робітні.
Справді мистецька, мальована різьба. Величезна альбомів 15х9 (вчів). Ціна \$25.00.
Вислано альбом після одержання грошей (чеком чи листом), або на замовлення за післяплатою. Прошу писати на адресу:
M. YAWORSKY
12 N. Chester St., Baltimore 31, Md.

НАСТУПНЕ

13-ТЕ ЧИСЛО

ЦІКАВЕ ЗМІСТОМ!
"THE FOX"
P. O. Box 394, Cooper Sta.,
New York 3, N. Y.

Молат, завважавши, що Кулу має довіря до Діани, успокоївся і вона витягнула йому кулю.

Великий Луї, повернувшись на місце вистрілу, найшов те, за чим шукав...

...і поспішив до далекого міста.

Незнаний великому ошустові, заблуканий пароплав саме відив до порту.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шпідри. X-Ray. Роздуться жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружеских дозволів. — Офісний година: Щодня від 10 рано до 6:45 вечір. В неділі від 11 до 1. поночі.

Д-р М. МАНАЗІЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, шпідри, загальне ослаблення, нирки й міхур, ревматизм; переводить аналізи крові й сечі.
Провірка \$3.00.

107 E. 17th St., NEW YORK CITY.
коло 4-тої Евеної і Юніон Скер.
Години: Щодня 10—1 епоудня і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 поночі.

В кожній українській хаті повинен знаходитись часопис „С в о б о д а“.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В СТЕПІ

NEW JERSEY
ЦІННІ ПРИСТУПНІ ДЛІ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смерті в родині
камітє як в день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
Our Services Are Available Anywhere
In New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребнями по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7601

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. OEdford 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2435. Легка втеча.